

1

Het arrest van de Hoge Raad van 24 december 2021 wordt veelal zo uitgelegd dat de vermogensrendementsheffing dient te zijn gebaseerd op het werkelijke rendement. De HR heeft echter geoordeeld dat 'het sinds 2017 geldende forfaitaire stelsel verder is komen te staan van een heffing over het inkomen waarvan kan worden aangenomen dat een individuele belastingplichtige dat daadwerkelijk heeft genoten, terwijl de wetgever dit wel heeft beoogd.' 'Naar het oordeel van de Hoge Raad is er niet een redelijke verhouding tussen de belangen die de wetgever heeft willen dienen met het forfaitaire stelsel (uitvoerbaarheid, realiteit en opbrengst) en de ongelijkheid die met het stelsel wordt veroorzaakt.' Dit is dus geen verbod op absoluut forfaitaire stelsels in het algemeen, maar op forfaitaire stelsels zonder reële basis. Dit arrest biedt ook de ruimte om rekening te houden met de uitvoerbaarheid. Als naast de reële marktrente en reële beursresultaten ook rekening wordt gehouden met de reële inflatie, is dus een forfaitair stelsel mogelijk. Ook heeft de HR niet gezegd dat over ieder vermogensbestanddeel belasting geheven MOET worden.

Heeft de Staatssecretaris de mogelijkheden van eenvoudig uitvoerbaar forfaitair stelsel, gebaseerd op reële aannames ten aanzien van rente, beleggingsresultaat en inflatie onderzocht?

In het voorstel ontbreekt een inflatiecorrectie. Dit is een wezenlijk bestanddeel bij het bepalen van daadwerkelijke inkomsten.

Het voorstel vereist van de belastingplichtigen dat een administratie wordt bijgehouden van de vermogensmutaties. Controle van de aangiftes wordt buitengewoon complex. De Belastingdienst is hiertoe niet in staat. De systemen kunnen het niet aan, en er is niet voldoende deskundig personeel.

Kortom: het voorstel is van een Byzantijnse complexiteit. Als dit voorstel door gaat kan de volgende enquête door de Tweede Kamer alvast worden ingepland.

2

Het voorstel is zeer complex en vereist specialistische kennis. Als ik het voorstel goed begrepen heb, dan moet een administratie bijgehouden worden van alle aan- en verkopen van aandelen, van de ontvangen dividend en rente, van de gemaakte kosten en van de waardevermeerdering of -vermindering. De banken kunnen dit niet. Waarschijnlijk is de Belastingdienst ook niet in staat dit te controleren.

3

Bij een hybride stelsel is het onvermijdelijk dat belastingplichtigen op zoek gaan naar 'optimalisatie'. Dit betekent dat er geschoven gaat worden tussen de vermogenscomponenten. Wat het gevolg hiervan is op de uitvoerbaarheid en op de hoogte van de belastingopbrengst is moeilijk te voorspellen. Men vindt vast wel weer een geitenpaadje, bijvoorbeeld naar het buitenland, buiten het zicht van de Nederlandse Belastingdienst.

4

Het is een slecht idee om valutaresultaten te belasten. Ook dit vereist het bijhouden van een complexe administratie. De banken zijn al niet in staat dit te administreren. De Belasting dienst kan dit niet controleren. Bovendien zijn er maar weinig belastingplichtigen met een rekening in vreemde valuta.

5

Aftrekbaarheid van de rente van (consumptieve) schulden, zou in de systematiek passen van het belasten van het werkelijke rendement van het vermogen, maar ook hiervoor geldt weer dat de uitvoering complex is. Zowel voor de belastingplichtige als van de Belastingdienst.

6

Het hanteren van een forfait voor de eerste woning is in principe mogelijk, mits deze reëel is. Het hanteren van een minimale bewoningsnorm van 70% van de tijd is oncontroleerbaar door de Belastingdienst. Het hanteren van een maximale huuropbrengstnorm (ten opzichte van de WOZ-waarde) is eveneens oncontroleerbaar. Het leidt bovendien tot onzekerheid omdat de WOZ-waarde (sterk) kan variëren.

Het idee om arbitrage te voorkomen door het niet mogelijk maken terug te keren naar het vorige regime van het forfait voor de eerste woning is weliswaar eenvoudig voor belastingplichtige en Belastingdienst, maar onredelijk en heeft geen reële grondslag. Het zal er bovendien toe leiden dat woningen niet meer tijdelijk verhuurd gaan worden.

Het eenvoudigste is om de eigen woning in box 1 te blijven belasten op basis van de WOZ-waarde.

7

Het zal lastig worden goed af te bakenen welke bedrijven startende innovatieve bedrijven zijn. Er zullen dan ongetwijfeld geitenpaadjes worden gevonden.